

A Fővárosi Ítéltábla a személyesen eljáró felperes neve (felperes címe) felperesnek, ... jogtanácsos által képviselt alperes neve (alperes címe) alperes ellen, kártérítés iránt indított perében, a Fővárosi Bíróság 2011. október 6. napján meghozott, 19.P.20.241/2011/23. számú ítélete ellen a felperes részéről 25. sorszám alatt előterjesztett fellebbezés folytán, meghozta a következő

í t é l e t e t:

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

Kötelezi a felperest, hogy 15 napon belül fizessen meg az alperesnek 125.000 (százhuszonötezer) forint másodfokú perköltséget.

A le nem rótt 900.000 (kilencszázezer) forint fellebbezési illetéket a Magyar Állam viseli.

Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

I n d o k o l á s:

A felperes keresetében 50.000.000 forint és ennek 2010. február 1. napjától 2010. december 31. napjáig járó kamatainak megfizetésére kérte kötelezni az alperest.

Előadta, hogy az alperes megsértette a személyes szabadsághoz fűződő jogát. Hivatkozott arra, hogy a Budai Központi Kerületi Bíróság előzetes letartóztatását óvadék ellenében megszüntette és házi őrizetét rendelte el. Ezt követően a házastársa és jogi képviselője az alperesi hitelintézetnél megjelentek az óvadék összegének, az általa vezetett és képviselt, **cégnév1**, valamint a **cégnév2** cégek számláiról való felvétele érdekében. Az alperes a pénzfelvétel lehetőségét megtagadta, ennek következtében az óvadékot nem tudta befizetni, így nem mentesülhetett az előzetes letartóztatás hátrányos következményei alól.

Az alperes magatartásával jogellenesen korlátozta a rendelkezési jogát a számlák felett, mert nem volt olyan jogszerű határozat, mely alapján ez lehetséges lett volna. A jogszabályi rendelkezések szerint zár alá vételt csak a bíróság rendelheti el, ilyen határozat azonban a bíróság részéről nem született. A Vám- és Pénzügyőrség

Bűnüldözési Parancsnoksága biztosítási intézkedésként rendelt el zár alá vételt, a jogszabály alapján azonban ezt követően haladéktalanul intézkedni kell a bíróságnak a zár alá vétel érdekében, melyre ebben az esetben nem került sor. Hivatkozott más pénzügyi gyakorlatra olyan összefüggésben, hogy a jogszabály által megkívánt, bíróságnál való indítványozás elmaradása esetén, a pénzügyi feloldja a zár alá vételt, és ezt az alperesnek is meg kellett volna tennie.

Az alperes a kereset teljes elutasítását kérte.

Alapvetően arra hivatkozott, hogy a kifizetést a hivatalos hatósági határozat alapján tagadta meg, melynek felülvizsgálatára nem volt módja. A felperes által sérelmezett magatartásával a felperes személyhez fűződő jogait nem sérthette, mivel rá nézve kötelező határozatnak tett eleget.

Az elsőfokú bíróság a felperes keresetét elutasította.

Kötelezte a felperest, hogy 15 napon belül fizessen meg az alperesnek 250.000 forint perköltséget.

A le nem rótt 900.000 forint kereseti illetékről úgy határozott, hogy azt a Magyar Állam viseli.

Az elsőfokú bíróság ítéletében ismertetette az Alkotmány 2. § (1) bekezdését, 7. § (1) bekezdését, 8. § (1) bekezdését, 55. § (1), (3) bekezdéseit, a Polgári Törvénykönyvről szóló 1959. évi IV. törvény (Ptk.) 75. § (1) bekezdését, 76. §-át, 84. § (1) bekezdésének e) pontját, 339. § (1) bekezdését, 355. § (1) és (4) bekezdéseit, a büntetőeljárásról szóló 1998. évi XIX. törvény (Be.) 136. § (1) bekezdését, 160. § ((1), (2), (3), (4), (5), (6), (7) bekezdéseit, a Polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény (Pp.) 3. § (5) bekezdését, 4. § (1) bekezdését, 163. § (1), (2), (3) bekezdéseit, 164. § (1) bekezdését, 206. § (1), (3) bekezdéseit.

Az elsőfokú bíróság elsősorban azt rögzítette, hogy a személyiségi jogi per nem alkalmas bármely más jogterületre tartozó jogvita eldöntésére. Nem lehet a bíróság feladata annak értékelése, hogy egy büntetőügyben eljáró hatóság jogszerűen járt-e el, vagy sem.

Az elsőfokú bíróság az alperesi álláspontot fogadta el helytállónak. A nyomozó hatóság biztosítási intézkedésként vonta meg a felperestől a számlák feletti rendelkezési jogot. Mindaddig, amíg a biztosítási intézkedés hatályon kívül helyezésre nem kerül, az alperes nincs abban a helyzetben, hogy önhatalmúlag a számla feletti rendelkezést a felperes számára vagy megbízottai részére biztosítsa. A nyomozó hatóság intézkedései a pénzügyi szervezetre nézve kötelezőek. Rámutatott arra, hogyha a nyomozó hatóság vagy a felügyelő szervezet, valamint a bíróság a büntetőeljárás szerinti kötelezettségeiknek nem tennének eleget, akkor a büntetőeljárás keretében, vagy a mulasztást megvalósító szervvel szemben lehet igényt érvényesíteni. Az alperessel szemben azonban a felperes keresetében foglaltak szerinti igény nem támasztható. Az elsőfokú bíróság a felperes keresetét mindezekre tekintettel elutasította. Kitért arra, hogy a jogalap hiányára tekintettel a felperes által igényelt jogkövetkezményt nem alkalmazhatta.

Az elsőfokú bíróság a perköltségről a Pp. 78. § (1) bekezdése alapján határozott.

Az elsőfokú bíróság ítéletével szemben a felperes nyújtott be fellebbezést, melyben kérte az elsőfokú bíróság ítéletének megváltoztatását és a keresetének megfelelő döntés meghozatalát.

Előadta, hogy az elsőfokú bíróság ítélete törvénysértő és megalapozatlan. Nem vizsgálta az elsőfokú bíróság, hogy a keresetben megjelölt számlakövetelés nem tartozik-e kétoldalú államközi beruházásvédelmi egyezmény hatálya alá. Előadta, hogy a **cégnév2** izraeli székhelyű gazdasági társaság és bejegyzése is Izraelben történt meg. Álláspontja szerint a keresetben érvényesített követelés a Magyar Köztársaság Kormánya és Izrael Állam Kormánya között a beruházások elősegítéséről és kölcsönös védelméről szóló Jeruzsálemben 1991. május 14. napján aláírt Megállapodás hatálya alá tartozik, melyet az 1993. évi LXIV. törvény hirdetett ki. Az egyezmény védelmet nyújt a beruházásnak az olyan tevékenységgel szemben, ami államosítással vagy kisajátítással egyenértékű. Az ilyen tevékenység esetére az egyezmény a sérelmet szenvedett beruházó részére azonnali, megfelelő és hatékony kártérítést biztosít. Mivel a perbeli esetben a kisajátítással egyenértékű intézkedés történt, az eljáró bíróságnak az alperest megfelelő és hatékony kártérítés megfizetésére kell köteleznie a kereset szerint.

Előadta továbbá, hogy a **cégnév1**, Egyesült Államokban bejegyzett gazdasági társaság tekintetében a Magyar Népköztársaság Kormánya és az Amerikai Egyesült Államok Kormánya közötti beruházás garancia megállapodás kihirdetéséről szóló 74/1990. (IV. 25.) MT. rendelet szabályai irányadóak.

Utalt továbbá arra, hogy a nyomozó hatóság a biztosítási intézkedést általános forgalmi adó tekintetében megvalósított adócsalásra hivatkozva kérte. Ezzel szemben rendelkezésére áll a Nemzeti Adó- és Vámhivatal Dél-budapesti Adóigazgatósága Eljárási és Illeték Osztály 6. igazolása, mely szerint nem alanya általános forgalmi adónak, és ebben az adónemben nincs tartozása az adóhatóság felé. Ez azt jelenti, hogy nem követhette el azt a bűncselekményt, melyre hivatkozva a nyomozó hatóság törvénytelenül kérte a devizakülföldinek minősülő szervezetek számlái tekintetében a biztosítási intézkedést.

További szempont az alperes kárfelelősségét megalapozó körülményekben, hogy a **cégnév2** számláján kezelt összeg a vád tárgyává tett időszakon kívüli időpontban került elhelyezésre és lekötésre. Sem a nyomozó hatóságnak, sem más szervezetnek nincs törvényes jogcíme a 2006-tól kezdődő vádbeli időszakhoz kötődő állítólagos jogsértésre hivatkozva rendelkezési jogának korlátozására. Az alperesnek nincs törvényes felhatalmazása a biztosítási intézkedés alapjául szolgáló hatósági megkeresés büntetőeljárási vonatkozásainak vizsgálatára, ugyanakkor kötelezettsége, hogy a számla feletti rendelkezési jogot kizárólag a törvényben meghatározott esetben korlátozza. A jogszabály szerint zár alá vételt csak bíróság rendel el, ilyen határozat azonban nincsen.

Az alperes fellebbezési ellenkérelmében az elsőfokú bíróság ítéletének helybenhagyását indítványozta.

Álláspontja szerint az elsőfokú bíróság ítélete helytálló, a tényállás, valamint a rendelkezés és a jogi érvelés a jogszabályoknak megfelelő. A felperes által a fellebbezésben előadottak azonban teljességgel megalapozatlanok.

Hivatkozott arra, hogy a pénzforgalmi számlaszerződés alapján elhelyezett és kezelt pénzösszeg nem minősül a felperes által hivatkozott egyezmény szerinti beruházásnak, mert az nem egy gazdasági társaságban való részvétellel kapcsolatosan elhelyezett pénzösszeg, ezért az egyezmény hatálya nem terjed ki a jogviszonyra. Az elrendelt biztosítási intézkedés pedig nem minősül kisajátításnak. A **cégnév2** és a **cégnév1** tulajdonjoga az összegek felett nem szűnt meg, csak a rendelkezési joguk került időlegesen korlátozásra. Előadta, hogy a beruházásvédelmi egyezmény megsértésére csak a társaság, nem pedig a felperes hivatkozhatna.

A felperes fellebbezése alaptalan.

A Fővárosi Ítélőtábla az elsőfokú bíróság ítéletével teljes egészével egyetértett, ezért határozatát a Pp. 253. § (2) bekezdése szerint helybenhagyta.

A Ptk. 75. § (1) bekezdése alapján, a személyhez fűződő jogokat mindenki köteles tiszteletben tartani. E jogok a törvény védelme alatt állnak.

A Ptk. 76. §-a szerint, a személyhez fűződő jogok sérelmét jelenti különösen - egyebek mellett - a személyes szabadság jogellenes korlátozása.

A Ptk. 84. § (1) bekezdésének e) pontja alapján, akit személyhez fűződő jogában megsértenek az eset körülményeihez képest kártérítést követelhet a polgári jogi felelősség szabályai szerint.

Elsődlegesen arra mutat rá a másodfokú bíróság, hogy az alperes, mint hitelintézet a gazdasági élet szereplője, szervezeti értelemben nem kapcsolódik a hatósági eljárásban résztvevő szervezetekhez.

Amennyiben az alperes tevékenységét egy büntetőeljárás érinti, köteles az eljárás szabályainak alávetni magát és az eljáró szervek intézkedéseit teljesíteni.

A perre irányadó tényállás szerint az alperes kizárólag a nyomozati szerv határozatában foglaltaknak tett eleget. Jogorvoslati joga a határozatban foglaltakkal kapcsolatosan nincsen, ezért kizárólag a rendelkező részben foglaltak szerint kellett eljárnia. Az alperes ennek a kötelezettségének eleget tett, ugyanakkor nem volt olyan tevékenysége sem, amely a határozat tartalmán túlmutatott volna. Ilyen körülmények között az alperes a felperessel szemben jogsértést nem követett el.

A felperes által a fellebbezésben hivatkozott beruházásvédelmi egyezmények a jelen perben nem alkalmazhatók. Az 1993. évi LXIV. törvénnyel kihirdetett magyar-izraeli megállapodás az államosított, kisajátított, illetve a kisajátítással egyenértékű tevékenységekkel szembeni védelmet szolgálja a beruházó részére. Az izraeli bejegyzésű **cégnév2** társaság számlája felett a nyomozó hatóság csak a

rendelkezési jogosultságot, mint a tulajdonosi jogok részjogosítványát korlátozta. A pénzvagyron állam általi végleges bekebelezésére egyáltalán nem került sor.

A 74/1990. (IV. 25.) MT. rendelettel kihirdetett amerikai-magyar egyezmény azért nem alkalmazható, mert az olyan beruházásokra vonatkozik, melyeket az Amerikai Egyesült Államok kormánya támogatott Magyarországon.

A felperes a per során csupán hivatkozott arra, hogy az általa vázolt és jogszerűtlennek tartott eljárás esetén más hitelintézet eltérő gyakorlatot folytat. A felperes ezt a hivatkozását tényekkel nem bizonyította, ugyanakkor általánosságban egy ilyen eltérő gyakorlat jogszerűsége sem mutatható ki. Más hitelintézetek által állítólagosan folytatott eljárás az alperesi intézkedés jogszerűségének megállapítása körében jogi relevanciával nem bírhat.

A felperes fellebbezése nem vezetett eredményre, ezért köteles a Pp. 239. §-ának utaló szabálya és a Pp. 78. § (1) bekezdése alapján az alperes másodfokú perköltségét viselni. A másodfokú perköltség az alperesi jogi képviselő Pp. 67. § (2) bekezdése és a 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 3. § (2) bekezdésének a) pontja és (5) bekezdése szerint megállapított jogtanácsosi munkadíja.

A felperes személyes költségmentességére tekintettel a le nem rótt fellebbezési illetéket a Magyar Állam viseli a 6/1986. (VI. 26.) IM rendelet 14. §-a szerint.

Budapest, 2012. április 26.

Kizmanné dr. Oszkó Marianne s.k.
a tanács elnöke

. Kisbán Tamás s.k.. Győriné dr. Maurer Amália s.k.
előadó bíró

bíró

A kiadmány hitelül:
tisztviselő